

17. 12. 2002

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Aktuálně k otázce rozhodování kompetenčních sporů

Nejen do práce české územní samosprávy se promítaly a promítají určité kompetenční spory. Ať už konflikty pozitivní – tj. že se cítí být legitimováno dva a více subjektů či naopak spory negativní, kdy nechce jednat žádný ze subjektů. Na pomoc v některých legálně vymezených kompetenčních sporech by nám od 1.1.2003 mohl posloužit nový právní předpis, a to zákon č. [131/2002](#) Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů.

Nejen do práce české územní samosprávy se promítaly a promítají určité kompetenční spory. Ať už konflikty pozitivní – tj. že se cítí být legitimováno dva a více subjektů či naopak spory negativní, kdy nechce jednat žádný ze subjektů. Na pomoc v některých legálně vymezených kompetenčních sporech by nám od 1.1.2003 mohl posloužit nový právní předpis, a to zákon č. [131/2002](#) Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů.

Nejedná se samozřejmě o žádný „kompetenční Herbalife“, kterým by se daly „vykurýrovat“ všechny konflikty. Podle tohoto zákona se postupuje pouze v některých zákonem přesně vymezených případech, a to při kladných nebo záporných kompetenčních sporech o pravomoc nebo věcnou příslušnost vydat rozhodnutí, jehož stranami jsou :

- a) soudy a orgány moci výkonné, územní, zájmové nebo profesní samosprávy,
- b) soudy v občanském soudním řízení a soudy ve správním soudnictví.

Z pohledů měst a obcí jsou tedy důležité spory uvedené ad a).

Co se ex lege rozumí pod pojmem kompetenční spor?

Tímto sporem je konflikt, ve kterém si jedna strana osobuje pravomoc vydat rozhodnutí v totožné věci individuálně určených účastníků, o níž bylo druhou stranou vydáno pravomocné rozhodnutí (pozitivní spor). Kompetenčním sporem je též spor, ve kterém jeho strany popírají svou pravomoc vydat rozhodnutí v totožné věci individuálně určených účastníků (negativní spor).

Kompetenční spor projedná a následně rozhodne zvláštní senát složený se třemi soudci Nejvyššího soudu a třemi soudci Nejvyššího správního soudu. Kdo jmenuje členy tohoto speciálního senátu? Tyto členy a stejný počet jejich náhradníků jmenují s jejich souhlasem předseda Nejvyššího soudu a předseda Nejvyššího správního soudu na dobu tří let. Členové s tímto jmenováním musí ovšem ex lege učinit souhlas.

Předsedu zvláštního senátu vždy na první polovinu funkčního období zvláštního senátu zvolí členové ze soudců jmenovaných předsedou Nejvyššího správního soudu a na druhou polovinu ze soudců jmenovaných předsedou Nejvyššího soudu. První jednání zvláštního senátu svolá a řídí člen zvláštního senátu.

Za člena vyloučeného z projednávání určité věci nastupuje jeho náhradník. Zvláštní senát rozhoduje většinou hlasů všech členů, tedy nikoliv pouze většinou hlasů přítomných členů

Zmíněný speciální senát jedná a rozhoduje v sídle Nejvyššího správního soudu, tj. podle ustanovení § 11 odst.2 zákona č. [150/2002](#) Sb., soudní řád správní v Brně. Státní správu zvláštního senátu vykonává předseda Nejvyššího správního soudu.

Jak na působení ve zvláštním senátu tak i činnost tohoto senátu se pohlíží jako na výkon soudnictví.

Řízení o kompetenčním sporu je zahájeno dnem, kdy návrh na zahájení řízení o kompetenčním sporu došel zvláštnímu senátu.

Návrh na zahájení řízení o kompetenčním sporu je oprávněna podat jak některá z jeho stran tak i

účastník řízení ve věci, v níž se otázka pravomoci vydat rozhodnutí stala konfliktní.

Za účastníky řízení se vedle stran kompetenčního sporu ze zákona považují i účastníci řízení, v němž se otázka pravomoci stala spornou.

Na řízení před zvláštním senátem se přiměřeně užijí ustanovení části třetí hlavy první soudního řádu správního tj. zákona č. [150/2002](#) Sb.

O tom, kdo je příslušný vydat rozhodnutí ve věci uvedené v návrhu na zahájení řízení rozhodne zvláštní senát usnesením.

Pro praxi bude velice důležitou otázkou, jak se postupuje v případě, jestliže ten, kdo je stranou v kompetenčním sporu, již vydal rozhodnutí ve věci uvedené v návrhu na zahájení řízení a podle rozhodnutí zvláštního senátu není vydání takového rozhodnutí v jeho pravomoci. Zákon č. 131/2002 správně pamatuje na odstranění rozhodnutí v případě, kdy v pozitivním kompetenčním konfliktu rozhodl správní orgán nebo soud, který k takovému rozhodnutí pravomoc, popř. věcnou příslušnost neměl, anebo v případě, kdy v negativním kompetenčním konfliktu jeho strana nesprávně svoji pravomoc popř. věcnou příslušnost rozhodnutím popřela. Zvláštní senát tu vysloví nicotnost takového rozhodnutí

Jsou možné opravné prostředky, např. odvolání proti rozhodnutí výše zmiňovaného zvláštního senátu?

Vzhledem ke způsobu utváření zvláštního senátu musí být jeho rozhodnutí konečným a proto zákon zcela vylučuje opravné prostředky proti jeho rozhodnutí.

A jak to bude u negativních konfliktů?

Pokud ten, kdo je stranou v kompetenčním sporu, vydal rozhodnutí, kterým svou pravomoc o věci rozhodovat popřel, a podle rozhodnutí zvláštního senátu je vydání rozhodnutí ve věci uvedené v návrhu na zahájení řízení v jeho pravomoci, zvláštní senát takové rozhodnutí současně zruší. Tedy lidověji napsáno, v případě že např. orgán územní samosprávy vydal popírací rozhodnutí a necítí se věcně příslušný rozhodovat v určité záležitosti, tak musí „uposlechnout“ rozhodnutí speciálního senátu, tvořeného půl na půl soudci NSS a NS, které je pro něj závazné a není možné proti němu podat řádný ani mimořádný opravný prostředek!

Pravomocné rozhodnutí zvláštního senátu je závazné nejen pro strany kompetenčního sporu, účastníky řízení, v němž tento spor vznikl - jak by se mohlo na první pohled zdát - ale i pro všechny orgány moci výkonné, orgány územního samosprávného celku, jakož i fyzické nebo právnické osoby nebo jiné orgány, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy, a soudy.

Řízení o kompetenčních sporech, o nichž rozhodovaly soudy podle občanského soudního řádu, v nichž nebylo do dne účinnosti tohoto zákona rozhodnuto - tj. 1. ledna 2003 - převezme a řízení dokončí podle tohoto zákona zvláštní senát.

Mgr. Petr Kolman, katedra správního a finančního práva Právnické fakulty MU Brno

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Sdílení elektriny v obecních projektech, změny po 1.8.2026 a zapojení bateriových úložišť](#)
- [Jak naložit s „oznámením“ přestupku soukromých osob? A je to vlastně oznámením ve smyslu zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich?](#)

- [Systemová podjatost ve správním řízení aneb požadavek na překročení nadkritické míry rizika systémové podjatosti](#)
- [Bezpilotní systémy vlastní konstrukce v kategorii Specific: regulatorní požadavky a praktické aspekty](#)
- [Pacht závodu a zákaz přenechání věci třetí osobě](#)
- [Digitální důkazy z webu v soudním řízení: jak doložit, co bylo online zveřejněno?](#)
- [Nepravomocné povolení stavby a změna územního plánu](#)
- [Letiště a letecké stavby](#)
- [Nejvyšší správní soud vymezuje nové hranice zneužití práva u běžných nákladů na reklamu](#)
- [Limity dohledu nad výkonem znalecké činnosti](#)
- [Stavebníci získávají od roku 2026 silnější pozici v soudních sporech o povolení stavby](#)